

VÕIMALIK TUNNIKAVA III kooliaste*

Tunni teema:	#076 Mida saan mina teha küberkiusamise vähendamiseks?			
Külalisõpetaja:	Ilona Kirst, Telia ärikliendi teenuste haldur			
Õpilased:	7. - 9. klass			
Tunni õpieesmärk:	Õpilased mõistavad, mis on kiusamine ja küberkiusamine ning nad teavad, mida kiusamise puhul ette võtta.			
45 minutise tunni ülesehitus:	5 min häälestus tunniks	20 min otseülekanne külalisõpetajaga	15 min õpetaja poolt juhendatud õpilaste tegevus	5 min õpitu kinnistamine
Tunni ettevalmistus õpetajatele:	Vajalikud vahendid otseülekanne vaatamiseks: arvuti, internetiühendus, kõlarid, projektor. Palun avage arvuti, projektor ja e-külalistunni Youtube'i link. https://www.youtube.com/watch?v=h8T23dBWF6w Logige võimalusel sisse Youtube'i keskkonda, et saaksite anda märku oma klassi liitumisest tunniga ja edastada õpilaste küsimusi. Kontrollige kõlareid, et heli oleks kosta kogu klassiruumis. Vajalikud töövahendid õppetegevuse läbiviimiseks:			
Seos riikliku õppekavaga:	Võtmesõnad: sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, tehnoloogiaalane pädevus, digipädevus, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, väärtused ja kõlblus, tervis ja ohutus, kultuuri- ja väärtuspädevus			
Tunni teema taust:	Turvalisus on ükskõik mis keskkonna kõige olulisem tunnus. Turvalises keskkonnas avalduvad inimese parimad omadused ja mis veel olulisem, ka areng saab tiivad just turvalises keskkonnas. See, kuidas me tajume turvalisust enda ümber sõltub sellest, mil määral mõistame meid ümbritsevat ning tajume enda mõju keskkonna kujundamisel. Mõistmiseks vajame me infot, oskust sellest aru saada ja oskust selle põhjal kujundada oma käitumist. Meid ümbritseva keskkonna kujundamiseks peame peame suutma aduda oma tegevuste mõju ja olema valmis vastu võtma vastutust, mis sellega kaasneb. Digikeskkond on keskkond, mis ümbritseb meid kõiki ning kuhu pääsemiseks piisab ühest nupuvajutusest. Kuidas toimida selles keskkonnas turvaliselt? Mis on küberkiusamine ja kuidas käituda, kui satun sellega kokku. Sellest räägibki käesolevas tunnis Ilona Kirst.			

Häälestus 5 min enne otseülekanne vaatamist, eesmärgiga äratada õpilastes huvi teema vastu	Ümberlülitus tunni teemale Palun selgitage tunni eesmärgi ja vajadusel kirjutage eesmärk tahvlile. Selgitage õpilastele, mis tunnis toimuma hakkab. 3 min - KOGEMUSE JA HUVI ÄRATAMINE, PAARISTÖÖ Õpilased toovad ühe näite küberkiusamisest, millega nad on ise kokku puutunud, kõrvalt näinud või mille kohta kuulnud. Juhtumi analüüsimiseks küsige neilt küsimusi, mis võimaldaks neil selle üle arutleda. Mõned võimalikud küsimused: <ul style="list-style-type: none">• Milles seisnes küberkiusamine antud näite puhul?• Mis võis olla kiusaja eesmärk?• Kuidas käitus kiusatav?• Kas ja mil moel leidis see juhtum lõpu? Soovi korral laske mõnel paaril jagada oma mõtteid mõne küsimuse osas, mis tundub teie ja teie õpilaste arvates oluline. 2 min - EESMÄRGISTAMINE (individuaalne) Iga õpilane paneb kirja vähemalt 1 küsimuse, mida ta tahaks küsida: <ul style="list-style-type: none">• küberkiusajalt
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • küberkiusatavalt • küberkiusamise kõrvalseisjatel?
Otseülekanne külalisõpetajaga 20 min	<p>Soovi korral edastage külalisõpetajale Youtube'i vestlusaknasse kaks küsimust õpilastelt. Ülekande ajal vastab külalisõpetaja õpilaste esitatud küsimustele.</p> <p>Soovitavalt edastage küsimused alljärgneval kujul, et külalisõpetaja saaks vastates õpilase poole pöörduda: <i>Karmen 9. klass, Viimsi Gümnaasium. Kuidas aidata kõige paremini küberkiusamise ohvrit kõrvalseisjana?</i></p> <p><i>Palun hoiatage oma õpilasi, et võib juhtuda, et kõigile küsimustele ei jõua otseülekanDES vastata. Mida varem jõuate küsimused saata, seda suurema tõenäosusega jõuame vastata. Külalisõpetaja vastab vastamata jäänud küsimustele Facebook'i postituse kaudu 100 e-külalistungis.</i></p>
Õpetaja poolt juhendatud õpilaste tegevus 15 min	<p>2 min - OTSEÜLEKANDE REFLEKTSIOON Õpilased toovad välja 3 kõige olulisemat sõnumit külalisõpetajalt, esmalt jagades neid pinginaabriga ja siis üle klassi.</p> <p>13 min I VARIANT - GRUPITÖÖ, KÜBERKIUSAMISE JUHTUMITE LAHENDAMINE Õpilased jagunevad rühmadesse ja lahendavad küberkiusamise juhtumeid, mis on loodud "Suurim julgus" kampaania raames. Õpetaja juhispäeviku läbiviimiseks asub siin: https://suurimjulgus.ee/assets/files/Telia_juhis_315x280.pdf ja õpilastele mõeldud juhtumikaardid ja rollikaardid siin: https://suurimjulgus.ee/assets/files/Telia_kaardid_EST_A4_print.pdf.</p> <p>Enne mängu algust mõelda läbi, kui suured grupid teete ja mitu rolli jääb iga õpilase jaoks. Samuti, kas annate ette mingi ajapiirangu, et grupp peaks silmas lõppeesmärki, et jõuda lahendusele või keskendute hoopis erinevate rollide motiivide kirjeldamisele. Juhtumi valikul võite ka lähtuda mõnest juhtumist, millega just teie õpilased on kokku puutunud või mis hetkel aktuaalne ja mille üle arutleti häälestusfaasis. Lähtuge sellest, mis teie ja teie õpilaste jaoks tundub hetkel olulisim.</p> <p>II VARIANT - INDIVIDUAALNE TÖÖ Õpilane valib enda jaoks sobiva viisi (lühijutt, essee, joonis, foto vms), et kujutada oma mõtteid, tundeid, küsimusi, uusi teadmisi või kogemusi, mida nad küberkiusamisega seoses soovivad väljendada. Lähtuda võib selle tunni jooksul kuuldust, nähtust, kogetust või vaadelda oma kokkupuudet küberkiusamisega laiemalt. Kui õpilased on nõus oma töid jagama, siis võite teha neist foto ja saata meile, aadressile kelli@tagasikooli.ee.</p>
Õpitu kinnistamine või kokkuvõte 5 min <i>sh võimalusel tagasiside korjamine</i>	<p>REFLEKTSIOON (seotud tunni eesmärgistamise osaga, õpilane mõtestab seda, mis tal huvi äratas) Õpilased proovivad vastata kõige pealt ise oma esitatud küsimustele küberkiusamise 3 osapoole kohta. Edasi arutavad nad oma küsimusi, vastuseid oma pinginaabri või grupikaaslastega.</p> <p><i>Soovi korral: laske tunni lõpus õpilastel anda pöidla- või käemärkide abil tagasisidet (näiteks 3 käemärki: käsi all – ei meeldinud, käsi õla kõrgusel – meeldis keskmiselt, käsi üleval – meeldis väga) järgmiste punktide kohta:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Tunni teema: ei olnud huvitav/keskmiselt huvitav/väga huvitav</i> • <i>Külalisõpetaja video: ei meeldinud/meeldis keskmiselt/väga meeldis</i> • <i>Õppetegevused: ei osalenud/osalesin mõnes tegevuses/osalesin kõiges</i>
Võimalikud jätkutegevused ja lisamaterjalid	<p>http://www.targaltinternetis.ee/opetajatele/kuberkiusamine/ https://suurimjulgus.ee/assets/files/opetajale.pdf</p>

* Tunnikava on loodud selleks, et pakkuda õpetajatele välja erinevaid variante õpilaste aktiivseks kaasamiseks tunni teemasse. Tunnikavas on meetodite osas tihti välja pakutud valikuvariante ja õpetaja teeb ise otsuse, millist meetodit kasutada. Tunnikava ei pea tingimata kasutama.